

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Calvini auctoritas Genevae formidabilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

et audire, neq; ullius Commentarios legere dignētur. Id vero Deo summopere desplicere, qui nolit, ut subsidia ista negligamus, huncq; despectum atque arrogantiam in nonnullis acerbe aliquādo vindicit. Horum vero Ministrorum quorum opera Calvinus ad institutum suum promovendum ac perturbandam Galliam usus est, præcipui fuerunt. Antonius Rupi-Chandeus, & Massonius, quē ille Lutetiam ablegavit, ut novi Evāgelii Ministerio funderetur; dum ipse interea Genevæ tamquam in Specula fedens novā sua Christianitatis universam Remp. versaret ac moderaretur.

II. Quemadmodum vero Aeneas & socii abjectis Trojanis insignibus & armis Græcorū assūserunt, ut sub fallo eorum prætextu tanto tutius latere, tātoq; facilius Græcos fallere possent: sic novi isti Evangelistæ, ne nihil haberent quod novum non esset, nova suscepτa à Calvinō novo Apostolo missione, nova eriam nomina sibi indiderunt, ac nova insignia præ se tulerunt. Angelus Vermilius, Petrus Martyr, Jacobus Cocus, Justus Jonas, Joannes Massonius primus Parisiensis Ecclesiae Minister, la Riviere, Joannés de Pleurs, Espoirs, Claramontius primus apud Rupellanos minister, Fontanus appellari voluerunt. Fuit qui repudiato Geberti nomine de Bergerisalius de Tréblert, pro de Roches dici voluit. Ipse ille Rupi-Chandeus Sadael deinceps, Coloniū, Barcellū, le Gai, de la Pierre, idemque etiā Boisnormandus dicti sunt. Carolus de Albiac suscepτo ministerio de Plessis; Andreas Masurius, la Place, alii alios nominibus noti fuerūt. Quin etiā magnus ille Theodorus Beza, quum primum Genevam cum Candida sua venisset, eleganti & convenientis omnis nomine, Tibaldum Maium se appellavit.

Perfuserant sibi forte isti homines, quemadmodū Deus, ut inquit S. Hieronymus, servorū suorū nomina numquā mutavīt quin magnum aliquod mysterium simul indicare voluerit; sic quoq; hanc suorum nominū permutationem mysticū aliquid habere simplices existimaturos. Aut quemadmodū Romani Pontifices suscepτo Pontificatus munere, pristino deposito nomine novum sibi sumunt, nequaquam propter ea Baptismo, ut hæretici calūniantur, renunciātes, sed id indicantes, cum nova hac & suprema in terris dignitate novā se quasi naturā & virtutē accipere: nec ministri illi innuere voluerunt, se ad ministerium vocatos velut depositis veteribus exuviis, quasi novos homines repente prodire. Sed quemadmodum serpens etiam si veterem pellem deponat, non tamen serpens naturam de-

ponit; sic isti, etiam si pristina nomina mutarint, nō tamē indolem ac mores mutarunt, ne hilo quidem meliores, immo multo deteriores facti. Idem f. teor institutum ab iis observari, qui religiosum Cappucinorum ordinem ingrediuntur: sed longe diversissima ratione. Cui enim non admirationi sit, homines reperiiri tāto religionis ardore inflammatos, ut abjecta purpura, abjecto torque aureo, abjectis ceteris equestrium ordinum insignibus, lacernam ac cilicium sibi sumat. Mundumq; cum omnibus suis rebus æternum valere jubeant? Sed facile iam illam cogitationem omitto, quam ob caussam nominum hæc mutatione, quæ in secreto plerumque non vero tum quando ad ministerium recipiebantur, fieri solebat, à Prædicantibus introducta atq; usurpata sit. Neq; enim alios quoq; quos tamen multo plures possem, candem ob caussam sub censuram hoc loco vocare volo. Illud tantum addo. Quemadmodum inter animantia quædam sunt, quæ pedum suorum vestigia, præsertim circa cubilia & latibula sua cōfundunt, ne à venatoribus pervestigentur ac deprehendantur: sic multos ex illo hominum genere hac nominum mutatione, vel prioris sue virtutē turpitudinem, vel generis sui infamiam, tegere, vel de niq; periculis se subducere voluisse. Jam ad Calvinum revertamur.

Calvinus Genevæ tantam obtinebat auctoritatem, ut non modo ab omnibus, etiā ipsis Reipublicæ primoribus observaretur ac coleretur, verū etiā quasi adoraretur. Cujus rei Beza lepidum adfer exemplū ejus, qui quum morti jam vicinus esset, persuadere sibi non poterat à Deo sibi peccata remissa esse, nisi à fideli illo Dei servo, quem toties ante ac tam graviter offendere, itidē veniam impetrasset. Idq; in illius laudem Beza dicit, Calvinī vitā describens. Id vero etiam intelligi potest ex illa contentione, quæ inter Italū quēdam & Sabaudum extitisse fertur, Sabaudio Calvinū non modo ad cœlos usq; sed etiam supra S. Paulum efferente. Quid? Bezam ipsum audiāmus, quodā loco aperte profitemen, Se quæ à Calvinō profecta sint, non minus recipere, & merito quidem, quam ea quæ ex Domini ore sint prōlata. Hanc vero suam aufloritatē Calvinus non minus imperiose exercuit quā humiliter alii deserebant. Quæcumq; veller, fiebant; nec quidquam quod non veller, fieri poterat. Quod si quis contra ipsum vel formam Ecclesiæ aut Republicæ ab ipso introductā, disciplinam præcipue Ecclesiasticam hiscere auderet, statim illud audiebat: Cornu feris ille, carveto.

Nn 2

In quo

In quo sane si quisquam alias, Calvinus fœnum gererat. Ad disciplinam illam quod attinet s̄epe ejus tentata est reformatio, sepe alia forma proposita, Calvinus semper obnidente. Unde multæ ac magna turbæ ac seditiones exortæ sunt, præsertim anno M.D.XLVIII. M.D.LIV. M.D.LV. Beza ait, Calvinum non semel nudis sc̄ gladiis medium objecisse, ac sua tantum prætentia furibundos ac desperatos homines revocasse. Quotiescumque ille sive in Consilio sive in Consistorio a se formato, (de quo sequente libro dicam) sententiam dicebat, nemo erat ex omnibus qui vel solo verbo contra mutare auderet, Adeo omnes non modo in sententiam ejus pedibus ibant, sed ultra etiam antequam dixisset, applaudebant, Quid multis? Voci ejus omnes obediebant, Satis erat hic illud Pythagororum Auros, t̄p̄. Nullum ex ejus ore verbum evolabat, quod nō pro ipsis Veritatis filia haberetur. Tantopere illū omnes verebantur. Interim sub illo sanctitatis velo, invidum ille & nihil nisi vindictam spirantem apīmū occultabat, cuius quidem aculeos & vim multi senserunt, tū præsertim postquam ille absoluti imperii ac nullis limitibus circumscripsit potestatis dulcedinem degustavit, & degustata, imperiosè usurpavit. Quod si quis opponere se ausus esset, Deū immortalem quomodo ille excandescebat! quāmodo tumultuabatur! Is ipse qui tam liberali pénicillo laudes ejus depinxit, ait, quum sua natura ipse esset cholericus, & ingenio mīto prompto, hominum quorundam immodestia, infinita negotiorum varietate ac multitudine quā pro Ecclesia Dei quotidie sustinebat, ac tandem sub vita finem familiariis sibi morbis, difficiiliore aliquanto ac moriorē fuisse redditum. Hesucus in Defensione sua affirmat, vīsum esse Calvinum iudicio in quo de capite alicuius agebatur, assistentem, & mortis sententiam in reum ferentem. Cajerus ait, in politicis negotiis Calvinus semper inter magistratus ac primores Reipublicæ locum fuīsset, etiam in criminalibus iudiciis: eaq; re ipsum gloriatur esse. At hoc in Catholicæ Ecclesiæ nequaquam permisum est, in qua Ecclesiastici judges non modo nullā habent de capite cuiusquam statuendi potestatem sed euā scribis si qui ad sint ex Ecclesiastico ordine, decreto quo quis mortis damnatur scribendo interesse non licet; qui vero cōtra faciunt, in irregularitatē incidunt, & beneficiis Ecclesiasticis privantur. Alius vir erat Calvinus, qui inter magistratus suum obtinebat locum, & una cum civitatis Syndico tribunali insidebat, cum eisdem ibat, & inter principios

magistratus medius, uni prætori primum locum cedebat, Sic omnes narrant qui vel Geneva educati sunt, vel Genevensum res experientia nōrunt. Margarita Navarræ regina, Princeps benignus admodum & liberalis, quatuor Francorum, ut vocat, millia ad Calvīnum Genavam miserat, in pauperes exsules ac profugos Gallos distribuenda. Quæ quidem ille accepit; in distributione tamen mala fide versatus est. Hac de re certior facta regina, de Calvīno conquesta est. Calvinus in Consilio factū suū excusavit, & quibus potuit prætextibus palliavit. Ut vero satis saperet, sibi ejusmodi excipiendos impetus esset, nec vel omnes reginas hili se facere ostenderet, insolenter admodum reginæ, ad refutandā, uti dicebat, columnam, scripto respondit, quod & coram senatu civitatis legit, eoque præsente obligavit. Idem tamen postea aliud submissile admodum & humiliter scriptum pro illo suppedit, ac nuncio ad reginam perferendum dedit. Hac fraude postea in apertum erumpente, Calvinus toti civitati fabula fuit, ut Bolsecus ait, qui tum Geneva vixit. Qui Geneva ulter citroque comeabant, dici non potest quam effusi in Calvini laudes fuerint, quas non pleno, tantum ore, verum etiam buccinis decantabant, tantaque narrabant miracula, ut nullus esset juvenis, qui quidem emancipatus ac sui juris esset, qui non hujus tanquam alterius & novi sancti Pauli Apostoli videnti desiderio afficeretur. Tantos vero ille laudum suarum habebat præcones, ut prædicandis illis satiari non possent. Ex quo siebat ut plures audiique Genavam, tanquam alteram Corinthum, ad novam hanç Laidā confluenter. Quinetiam multi relicta patria, in illum Sabaudie angulum commigrarunt: quam nonnulli Hieropolim, id est, sanctam Civitatem appellantes, ut Stephanus le Roy in suo de Martyribus libello. Ex omni vero hominum genere nulli facilis inescatis sunt, quam pictores, horologiorum artifices, aurifabri, librarii, typographi, & quicumque in aliquo artificii genere excellebant. Ut enim tabula quanto candidior est, tanto facilis infuscatur; sic fraude hereticorum acationis ingeni homines facilis capti sunt quam Minervæ, ut dicitur, pinguis. Omnes hi artifices, quorum vita non minus erat dissoluta quam opera licentiosa, dum colores suos terunt, dum horologiorum rotulas ordinant, dum Chimæras suas æri insetspunt, dum varia ducent emblemata, intellectus sui acuminis ipsos cœlos perforare ac penetrare satagebant, ac tot animo phanta-